

**แบบรายงานการดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยง
ต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนาโยบาย**

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อให้พรรคการเมืองได้มีกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ให้เกิดความโปร่งใสในการพัฒนาโยบายของพรรคการเมือง

๒. เพื่อให้สาธารณชนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกพรรคการเมือง และมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม ตรวจสอบการดำเนินนโยบายของพรรคการเมือง

๑. ชื่อพรรคการเมืองผู้พัฒนานโยบาย : เพื่อไทย

๒. ชื่อนโยบาย : เปลี่ยนชชช: ฟ้าใหม่พลีวงไฟฟ้า

๓. สาระสำคัญของนโยบายโดยสังเขป
ทำสื่อฯ: ฟ้าเกิดปดจอห์น ชชชช. มท่า พลิวณไฟฟ้าทช.
บ้าน เมือง สี:๑๑๗ ป๑๑๑๑๑๑ ม๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

๔. ความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงของนโยบาย

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (สามารถระบุได้มากกว่า ๑ ด้าน)

- ด้านความมั่นคง
- ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๔.๒ นโยบายที่นอกเหนือจากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โปรดระบุ

๕. ลำดับความสำคัญของนโยบาย : ลำดับที่ ๑

(ให้พรรคการเมืองระบุความสำคัญของนโยบายนี้ตามความเห็นของพรรค โดยระบุเป็นเลขอันดับ โดยใช้นโยบายที่มีความสำคัญของพรรคการเมือง ๕ ลำดับแรก มาประเมินตามเกณฑ์ชี้วัด)

พรรคการเมืองไทย : พรรคเพื่อไทย ลายมือชื่อหัวหน้าพรรค
(ชื่อ - นามสกุล)
272 ม. 3. ต. อีสาน. อ. เมืองบุรีรัมย์ 31000 หัวหน้าพรรค.....

นายอนุทิน ชาญวีรกูล

เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย

เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย เป็นเกณฑ์ชี้วัดซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อที่เป็นคำถามและหัวข้อที่เป็นกิจกรรมที่จะใช้บ่งชี้ว่าการพัฒนานโยบายนั้นมีการแสดงให้เห็นถึงความรอบคอบและความโปร่งใสในการพัฒนานโยบายหรือไม่ โดยหัวข้อคำถามและหัวข้อกิจกรรมที่บรรจุอยู่ในเกณฑ์ชี้วัดในขั้นตอนการพัฒนานโยบายนี้ หากประเมินแล้วพบว่าพรรคการเมืองได้ปฏิบัติและปรากฏให้มีกิจกรรมเหล่านั้นอยู่ในการพัฒนานโยบายสำหรับใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง ก็จะสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนานโยบายของพรรคการเมืองมีความน่าเชื่อถือ มีความโปร่งใสสามารถชี้แจงต่อสาธารณะได้

เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย ใช้แบบรายงานการดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงฯ ในการรายงานการพัฒนานโยบาย ๑ นโยบาย ต่อ ๑ ฉบับ

โดยเกณฑ์ชี้วัดในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย สามารถกำหนดเป็นเกณฑ์ชี้วัดสำหรับการประเมินได้ ๕ เกณฑ์ มีเกณฑ์ชี้วัดย่อย ๑๔ เกณฑ์ รายละเอียดดังนี้

๑. การแสดงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ

เป็นเกณฑ์ชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พรรคการเมืองมีการออกแบบนโยบายให้มีความเชื่อมโยงกับแนวคิดตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทอื่นตามยุทธศาสตร์ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางหลักที่ต้องการให้รัฐดำเนินการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยอาศัยยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
๑.๑ มีการศึกษาและอ้างอิงหลักการหรือแนวคิดของ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ	✓		- มีกรอบเนื้อหาแนว ทบ ความสัมพันธ์ - พล.ต.ต. พล.ต.
๑.๒ มีการดำเนินการจัดทำเนื้อหาสาระที่แสดงความเชื่อมโยงของนโยบายว่าเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์	✓		- มีกรอบเนื้อหา - ลิงก์เชื่อมโยง วัตถุประสงค์

พรรคเพื่อไทย
272 ม.ร ค.อ.ส.ท ๑-มี.๒ ๒๓/๖๒ 3/๒๐๒

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
ชาติ ใดๆ และการเชื่อมโยงนั้นนำไปสู่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอย่างไร	/		สร้างมรดกทางวัฒนธรรมอันดี ภาคีความร่วมมือภาครัฐ

*ในกรณีที่ตอบว่า "มี" ให้แนบเอกสารหรือหลักฐานประกอบ

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบาย

เป็นเกณฑ์ชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พรรคการเมืองมีการเปิดเผยแนวคิดในการพัฒนานโยบายที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง ผ่านการอธิบายจากวัตถุประสงค์ของนโยบายและความจำเป็นในการดำเนินนโยบายในรัฐบาลนี้ หากพรรคการเมืองได้รับเลือกให้จัดตั้งเป็นรัฐบาล

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
๒.๑ มีการศึกษาถึงความจำเป็นในการพัฒนานโยบายดังกล่าวหรือไม่ โปรดอธิบาย	/		- ฝึกอบรมภาคีความร่วมมือ ภาคีความร่วมมือภาครัฐ ภาคีความร่วมมือภาคประชาสังคม
๒.๒ มีการพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของนโยบายดังกล่าว สนับสนุน หรือส่งเสริมการพัฒนาประเทศในเรื่องใด หรือมีการแก้ปัญหาหรือจุดอ่อนของประเทศในเรื่องใด โปรดอธิบาย	/		- ชี้นำแนวคิดสู่สังคม - ผลสัมฤทธิ์สู่ภาคีความร่วมมือ

*ในกรณีที่ตอบว่า "มี" ให้แนบเอกสารหรือหลักฐานประกอบ

๓. การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย

เป็นเกณฑ์ชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พรรคการเมืองพัฒนานโยบายด้วยความตระหนักถึงการป้องกันความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย โดยการวิเคราะห์แนวโน้มในการใช้จ่ายงบประมาณ การหาตัวแบบนโยบายเพื่อให้ทราบว่านโยบายที่กำลังพัฒนาขึ้นมา นั้นได้เคยมีที่ใดทำมาก่อนหรือไม่ และการวิเคราะห์หาผู้มีส่วนได้เสียในนโยบายนั้นให้ชัดเจน

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
๓.๑ มีการอธิบายถึงแหล่งที่มาของงบประมาณและ/หรือการสนับสนุนอื่นใดให้แก่กันนโยบายที่ได้พัฒนาขึ้นมาหรือไม่	/		- งบจาก อบต./นโยบายนโยบาย ร่วมจากหลายภาค

พรรคเพื่อไทย

272 2.8. ๓. สิงหาคม ๒๐๒๐ ๖:๐๐ 31๐๐

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
๓.๒ มีการอธิบายว่านโยบายที่ได้พัฒนาขึ้นมา เป็นนโยบายที่รัฐบาลของไทยหรือต่างประเทศ เคยกำหนดมาก่อนหรือไม่ ผลลัพธ์จากการดำเนิน นโยบายนั้นเป็นอย่างไร ประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว กรณีที่สำเร็จให้ระบุปัจจัยแห่ง ความสำเร็จ (key success factor) โดยอาจ เปรียบเทียบกับนโยบายที่มีลักษณะของหลักการ แนวคิด หรือวิธีการดำเนินการที่คล้ายคลึงกันกับ นโยบายที่พรรคการเมืองได้พัฒนาขึ้นมา	✓		กรมการปกครอง/กรมยุโรป เช่น เวียดนาม/ฝรั่งเศส ที่ได้ผลดี
๓.๓ นโยบายที่ได้พัฒนาขึ้นมานั้น มีการระบุถึง กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสีย อย่างชัดเจน หรือไม่ กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสีย มีแนวโน้ม ได้รับประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อมจากนโยบายดังกล่าวอย่างไร และใน กรณีที่มีผู้เสียประโยชน์จะมีมาตรการในการเยียวยา อย่างไร โปรดอธิบายให้ครอบคลุมถึงทุก ๆ ภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องกันนโยบายนี้	✓		กลุ่มเป้าหมายคือคนในพรรค รอบตัว ไม่ใช่

*ในกรณีที่ตอบว่า "มี" ให้แนบเอกสารหรือหลักฐานประกอบ

๔. มีกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยง ของนโยบายด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ

เป็นเกณฑ์ชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พรรคการเมืองมีกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้และความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายสาธารณะที่ได้พัฒนาขึ้น โดยผ่านการมี ส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกันนโยบาย เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้ ทราบถึงผลกระทบของนโยบาย ตลอดจนถึงความคุ้มค่า ความเป็นไปได้และความเสี่ยงต่อการทุจริต เชิงนโยบายได้อย่างดีที่สุด

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
๔.๑ ได้จัดให้มีบุคคลหรือคณะทำงาน รับผิดชอบ ในการวิเคราะห์ผลกระทบ ในระยะสั้นและระยะ	✓		สำนักพัฒนา กม ๒๐๓๐๐๗

พรรคเพื่อไทย

272-ม.3 ต.ฉัตร ๑.12.๒๖ พรรค 3/๒๐๐

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
ยาว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และฐานะทางการเงินการคลังของประเทศ รวมทั้งความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงของนโยบายด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ รวมถึงการเปิดรับฟังข้อสังเกตจากภาควิชาการและภาคประชาสังคม	✓		- ไม่มีการศึกษาผลกระทบ
๔.๒ มีการศึกษาผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และฐานะทางด้าน การเงินการคลังของประเทศ รวมทั้งความคุ้มค่า และความเสี่ยงของนโยบายอย่างรอบด้าน และมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบความคุ้มค่า และความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย รวมถึงการจัดทำแผนรองรับการปรับเปลี่ยนนโยบายเท่าที่จำเป็น (Exit plan/Backup plan)	✓		- ศึกษาแล้วได้ผลเสีย
๔.๓ มีการเผยแพร่ผลการศึกษาสู่สาธารณะอย่างโปร่งใส ชัดเจน และง่ายต่อการทำความเข้าใจ โดยจัดให้มีช่องทางในการรับข้อสังเกตจากสาธารณะ และตอบข้อสังเกตหรือข้อซักถามในประเด็นที่สาธารณะได้ตั้งขึ้นมา			

*ในกรณีที่ตอบว่า "มี" ให้แนบเอกสารหรือหลักฐานประกอบ

๕. การเสริมสร้างความโปร่งใสในการพัฒนานโยบายของพรรคการเมือง

เป็นเกณฑ์ชี้วัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พรรคการเมืองจัดให้มีกิจกรรมในการสร้างความโปร่งใสต่อนโยบายสาธารณะที่ได้พัฒนาขึ้นมา ผ่านกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้วยช่องทางการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ที่จัดให้เข้าถึงได้ง่าย

พรรคเพื่อไทย

272 ๙-8 ๓-ธันวาคม ๐. ๒๕๖๓ ๙:๑๐

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
๕.๑ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในกระบวนการจัดทำนโยบาย ผ่านช่องทางที่ สะดวกและเข้าถึงได้ง่าย เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคม ออนไลน์หรือเวทีสาธารณะ เป็นต้น	/		
๕.๒ มีการจัดทำ (ร่าง) รายงานการพัฒนานโยบาย พรรคการเมือง ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลที่มีส่วน เกี่ยวข้อง เช่น - การแสดงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูป ประเทศ - การกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบาย - การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิง นโยบาย - การวิเคราะห์ผลกระทบในระยะสั้นและระยะ ยาว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และฐานะทางด้าน การเงินการคลังของประเทศ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงของ นโยบายด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ - ประเด็นอื่น ๆ ที่ควรเปิดเผยเพื่อสร้าง ความโปร่งใสในการพัฒนานโยบาย เป็นส่วนหนึ่งของ (ร่าง) รายงานการพัฒนา นโยบายพรรคการเมือง	/		
๕.๓ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ต่อ (ร่าง) รายงานการพัฒนานโยบายพรรค การเมือง และนำผลการรับฟังความคิดเห็นมา ปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดทำเป็นรายงานการพัฒนา นโยบายพรรคการเมือง ฉบับสมบูรณ์	/		
๕.๔ มีการเผยแพร่รายงานการพัฒนานโยบาย พรรคการเมืองฉบับสมบูรณ์ต่อสาธารณะ ผ่าน ช่องทางต่าง ๆ ที่ประชาชนสามารถรับรู้และเข้าถึง	/		

พ/อ ภิเชษฐ์ ไทย

272 ส.ง ๓ ธ.ค. ๐.๑๖๖ ๓๖๖๖ ๑๖๖๖

เกณฑ์ชี้วัดย่อย	มี	ไม่มี	คำอธิบาย
ได้ง่าย เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ หรือเวที สาธารณะ เป็นต้น	☒	☐	เกณฑ์ตาม Website พรรค พรรค

*ในกรณีที่ตอบว่า "มี" ให้แนบเอกสารหรือหลักฐานประกอบ

พรรคเพื่อไทย
๒๗๒ ๒๖๓ ๗-๐๒๕๖ ๐.๑๒๕๖ ๖๖๖๖๖

๓.๓ แนวทางการตอบคำถามตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอน
การพัฒนานโยบาย สำหรับพรรคการเมือง ที่ประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

สำหรับพรรคการเมืองที่ประสงค์จะส่งผู้สมัครลงรับเลือกตั้ง ให้ดำเนินการขอรับเอกสารเกณฑ์ชี้วัดความ
เสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ในกรณี
ที่ยังไม่ได้รับจาก กกต.) เพื่อนำมาดำเนินการตอบคำถามตามเกณฑ์ชี้วัด โดยแนวทางและคำแนะนำในการ
ดำเนินการ มีดังนี้

๑. การแสดงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูป
ประเทศ

- เป็นเกณฑ์ที่ต้องการให้แสดงความเชื่อมโยงของนโยบายกับยุทธศาสตร์ชาติ
แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ
- จำนวนหน้ากระดาษที่จะใช้รายงานข้อมูลในแต่ละเกณฑ์ชี้วัดย่อย ไม่ควรเกิน ๑ หน้ากระดาษ A๔

เกณฑ์ชี้วัด	วิธีการปฏิบัติ
๑.๑ มีการศึกษาและอ้างอิงหลักการหรือแนวคิด ของ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ	- สามารถสรุปประเด็นที่ได้จากการศึกษาเพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนานโยบายได้
๑.๒ มีการดำเนินการจัดทำเนื้อหาสาระที่แสดง ความเชื่อมโยงของนโยบายว่าเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ ชาติอย่างไร และการเชื่อมโยงนั้นนำไปสู่เป้าหมาย ของยุทธศาสตร์ชาติอย่างไร	- แสดงความเชื่อมโยงของนโยบายที่พรรคได้พัฒนาขึ้น มาเพื่อใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง ว่ามีความเชื่อมโยง อย่างไรกับยุทธศาสตร์ชาติ - นโยบายที่พัฒนาขึ้นมาจะทำให้ประเด็นใดใน ยุทธศาสตร์ชาติประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย - เป็นข้อมูลที่ตรงประเด็น แสดงความเชื่อมโยงได้อย่าง ชัดเจน และไม่มีความยาวมากจนเกินไป

พรรคเพื่อไทย

๒๗๒ ม. ๓ . ต. อีสาน ๑. ๖. ๖๖

บุรีรัมย์ ๓๑๐๐

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบาย

- เป็นเกณฑ์ที่ต้องการให้แสดงวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความจำเป็น และสภาพปัญหาที่ทำให้เกิดการพัฒนานโยบายที่ไร้ความเสี่ยงเลือกตั้ง
- จำนวนหน้ากระดาษที่จะใช้รายงานข้อมูลในแต่ละเกณฑ์ชี้วัดย่อย ไม่ควรเกิน ๑ หน้ากระดาษ A๔

เกณฑ์ชี้วัด	วิธีปฏิบัติ
<p>๒.๑ มีการศึกษาถึงความจำเป็นในการพัฒนานโยบายดังกล่าวหรือไม่ โปรดอธิบาย</p>	<p>- แสดงข้อมูลที่เป็นความเป็นมาของนโยบาย ปัญหา หรือภูมิหลังที่ทำให้เกิดการพัฒนานโยบายดังกล่าว</p> <p>- แนวคิดที่ส่งผลให้มีการพัฒนานโยบาย</p> <p>- โดยอาจมีลำดับขั้นตอน นับตั้งแต่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การระบุปัญหา ซึ่งการระบุปัญหาอาจมาจากภาคประชาชนส่งข้อมูล หรืองานวิจัยของภาควิชาการมาประกอบการระบุปัญหา ๒. การวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบของปัญหา เพื่อระบุถึงปัญหาว่ามีสาเหตุจากอะไรบ้าง และความรุนแรงและผลกระทบของปัญหา ๓. การสรุปแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหา โดยระบุวิธีแก้ปัญหาก็หรือความจำเป็น ซึ่งนำมาเป็นเหตุผลในการพัฒนานโยบายดังกล่าว
<p>๒.๒ มีการพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของนโยบายดังกล่าว สนับสนุน หรือส่งเสริมการพัฒนาประเทศในเรื่องใด หรือมีการแก้ปัญหาหรือจุดอ่อนของประเทศในเรื่องใด โปรดอธิบาย</p>	<p>- ควรจัดทำประเด็นที่บอกนโยบายที่ได้พัฒนาส่งเสริมสนับสนุนประเทศอย่างไร</p>

นรศ. หนึ่งไทย

๓. การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย

- เป็นเกณฑ์ที่ต้องการให้มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย เช่น ทิศทางของงบประมาณ ปัจจัยแห่งความสำเร็จของนโยบาย กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย ที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย เป็นต้น
- ถ้าหากพรรคการเมืองมีการศึกษาในข้อนี้ ให้แสดงข้อมูลหรือวิธีการอื่นใดที่ทำให้ได้ข้อมูลตามเกณฑ์ชี้วัดนี้มาแสดง
- จำนวนหน้ากระดาษที่จะใช้รายงานข้อมูลในแต่ละเกณฑ์ชี้วัดย่อย ไม่ควรเกิน ๑ หน้ากระดาษ A๔

เกณฑ์ชี้วัด	วิธีปฏิบัติ
<p>๓.๑ มีการอธิบายถึงแหล่งที่มาของงบประมาณ และ/หรือการสนับสนุนอื่นใดให้แก่นโยบายที่ได้พัฒนาขึ้นมาหรือไม่</p>	<p>- งบประมาณที่จะใช้จ่ายในนโยบายนั้น เป็นงบประมาณที่มาจากเงินคลัง เงินกู้ยืม หรือเงินอุดหนุน ฯลฯ</p> <p>- หรืออธิบายรูปแบบการได้รับการสนับสนุนเพื่อดำเนินการตามนโยบายที่คนได้พัฒนาขึ้นมา เช่น การช่วยเหลือจากองค์กรนานาชาติ การร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (PPP) เป็นต้น</p>
<p>๓.๒ มีการอธิบายว่านโยบายที่ได้พัฒนาขึ้นมาเป็นนโยบายที่รัฐบาลของไทยหรือต่างประเทศเคยกำหนดมาก่อนหรือไม่ ผลลัพธ์จากการดำเนินนโยบายนั้นเป็นอย่างไร ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว กรณีที่สำเร็จให้ระบุปัจจัยแห่งความสำเร็จ (key success factor) โดยอาจเปรียบเทียบกับนโยบายที่มีลักษณะของหลักการ แนวคิด หรือวิธีการดำเนินการที่คล้ายคลึงกันกับนโยบายที่พรรคการเมืองได้พัฒนาขึ้นมา</p>	<p>- โดยให้เป็นข้อมูลที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ตรงประเด็นและไม่มีปริมาณมากเกินไป</p>
<p>๓.๓ นโยบายที่ได้พัฒนาขึ้นมา นั้น มีการระบุถึงกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสีย อย่างชัดเจนหรือไม่ กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสีย มีแนวโน้มได้รับประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากนโยบายดังกล่าวอย่างไร และในกรณีที่มิได้เสียประโยชน์จะมีมาตรการในการเยียวยาอย่างไร โปรดอธิบายให้ครบทุกกลุ่มถึงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายนี้</p>	<p>- ควรแบ่งเป็นหัวข้อรายงาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. กลุ่มเป้าหมายของนโยบาย ๒. ผู้มีส่วนได้เสียกับนโยบาย เช่น ภาคเอกชนที่อาจร่วมดำเนินนโยบาย เป็นต้น ๓. แนวโน้มการได้รับประโยชน์หรือเสียประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย ๔. มาตรการในการเยียวยาผู้เสียผลประโยชน์ หรือได้รับผลกระทบจากนโยบาย

พรรคเพื่อไทย

๔. มีกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงของนโยบายด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ

- ถ้าหากพรรคการเมืองมีการศึกษาในข้อนี้ ให้แสดงข้อมูลหรือวิธีการอื่นใดที่ทำให้ได้ข้อมูลตามเกณฑ์ชี้วัดนี้มาแสดง
- จำนวนหน้ากระดาษที่จะใช้รายงานข้อมูลในแต่ละเกณฑ์ชี้วัดย่อย ไม่ควรเกิน ๑ หน้ากระดาษ A๔

เกณฑ์ชี้วัด	วิธีปฏิบัติ
<p>๔.๑ ได้จัดให้มีบุคคลหรือคณะทำงาน รับผิดชอบในการวิเคราะห์ผลกระทบ ในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และฐานะทางทางการเงินทางคลังของประเทศ รวมทั้งความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงของนโยบาย ด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ รวมถึงการเปิดรับฟังข้อสังเกตจากภาควิชาการและภาคประชาสังคม</p>	<p>- อาจเป็นบุคคลหรือคณะทำงาน ทั้งที่เป็นทรัพยากรของพรรคการเมืองเอง หรือการว่าจ้างหน่วยงานภายนอกก็ได้</p> <p>- โดยการว่าจ้างหน่วยงานภายนอก ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการของพรรคการเมืองด้วย</p>
<p>๔.๒ มีการศึกษาผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และฐานะทางด้านทางการเงินการคลังของประเทศ รวมทั้งความคุ้มค่า และความเสี่ยงของนโยบายอย่างรอบด้าน และมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย รวมถึงการจัดทำแผนรองรับการปรับเปลี่ยนนโยบายเท่าที่จำเป็น (Exit plan/Backup plan)</p>	<p>- ให้ผู้รับผิดชอบตามข้อ ๔.๑ ดำเนินการตามตัวชี้วัดนี้</p> <p>- แสดงรายละเอียดในการศึกษาผลกระทบโดยระบุตัวแปรหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงของนโยบาย ทั้งที่เป็นข้อมูลที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสเกิดสูง หรือมีประวัติ มีประสบการณ์อยู่แล้ว (Known Factor) หรือเป็นข้อมูลที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าว่าในอนาคตจะเกิดปัญหาหรืออุปสรรค รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Unknown Factor)</p>
<p>๔.๓ มีการเผยแพร่ผลการศึกษาสู่สาธารณะอย่างโปร่งใส ชัดเจน และง่ายต่อการทำความเข้าใจ โดยจัดให้มีช่องทางในการรับข้อสังเกตจากสาธารณะ และตอบข้อสังเกตหรือข้อซักถามใบระงับที่สาธารณะได้ตั้งขึ้นมา</p>	<p>- ให้ระบุช่องทางที่พรรคการเมืองใช้เผยแพร่ผลการศึกษา ทั้งทางสื่อสาธารณะ หรือสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีประชาชนติดตามอย่างกว้างขวาง</p>

พรรคเพื่อไทย

๕. การเสริมสร้างความโปร่งใสในการพัฒนานโยบายของพรรคการเมือง

- เป็นเกณฑ์ที่พิจารณาให้คะแนนเสริมสร้าง ความโปร่งใสในการพัฒนานโยบายของพรรคการเมือง ด้วยเกณฑ์เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย และรับฟังความคิดเห็นต่อนโยบายจากสาธารณะ ผ่านช่องทางที่สะดวก และเข้าถึงได้ง่าย
- จำนวนหน้ากระดาษที่จะใช้รายงานข้อมูลในแต่ละเกณฑ์ชี้วัดย่อย ไม่ควรเกิน ๑ หน้ากระดาษ A๔

เกณฑ์ชี้วัด	วิธีปฏิบัติ
<p>๕.๑ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำนโยบายผ่านช่องทางที่สะดวกและเข้าถึงได้ง่าย เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ หรือเวทีสาธารณะ เป็นต้น</p>	<p>ให้ระบุช่องทางที่พรรคการเมืองเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำนโยบาย ทั้งทางสื่อสาธารณะหรือสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีประชาชนติดตามอย่างกว้างขวาง ระบุรายละเอียดขั้นตอนและวิธีการที่ได้ดำเนินการเปิดโอกาสให้ประชาชนและสาธารณะชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนานโยบายของพรรคการเมือง</p>
<p>๕.๒ มีการจัดทำ (ร่าง) รายงานการพัฒนานโยบายพรรคการเมือง ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น การแสดงความเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ การกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบาย การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย การวิเคราะห์ผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาวทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และฐานะทางด้าน การเงินการคลังของประเทศ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงของนโยบายด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ และประเด็นอื่น ๆ ที่ควรเปิดเผยเพื่อสร้างความโปร่งใสในการพัฒนา นโยบาย เป็นส่วนหนึ่งของ (ร่าง) รายงานการพัฒนานโยบายพรรคการเมือง</p>	<p>ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลที่ทำตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย ข้อที่ ๑ - ๔ เป็นเนื้อหาหลัก</p> <p>ประเด็นอื่น ๆ ที่พรรคการเมืองเห็นควรนำเสนอและเปิดเผยเพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพในนโยบาย</p>

Niro (Signature)

<p>๕.๓ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อ (ร่าง) รายงานการพัฒนานโยบายพรรคการเมือง และนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดทำเป็นรายงานการพัฒนานโยบายพรรคการเมือง ฉบับสมบูรณ์</p>	<p>ให้ระบบช่องทางที่พรรคการเมืองใช้รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ทั้งทางสื่อมวลชน หรือสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีประชาชนติดตามอย่างกว้างขวาง ระบุประเด็นที่มีควมความคิดเห็นของประชาชนที่ได้นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขในรายงานการพัฒนานโยบายพรรคการเมือง ฉบับสมบูรณ์</p>
<p>๕.๔ มีการเผยแพร่รายงานการพัฒนานโยบายพรรคการเมืองฉบับสมบูรณ์ต่อสาธารณะ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ประชาชนสามารถรับรู้และเข้าถึงได้ง่าย เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ หรือเวทีสาธารณะ เป็นต้น</p>	<p>ให้ระบุช่องทางที่พรรคการเมืองใช้เผยแพร่รายงานการพัฒนานโยบายพรรคการเมืองฉบับสมบูรณ์ต่อสาธารณะ ทั้งทางสื่อมวลชน หรือสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีประชาชนติดตามอย่างกว้างขวาง</p>

เมื่อการดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว นั้นหมายถึงการที่นโยบายที่พรรคการเมืองหาเสียงเลือกตั้งได้ถูกประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกและเข้าสู่การแปลงนโยบายของพรรคการเมืองเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งขั้นตอนการจัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดิน เป็นขั้นตอนสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการนโยบาย ซึ่งจะต้องมีการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการดำเนินนโยบาย ในโครงการ/กิจกรรมของรัฐ ดังนั้น ไปส่วนถัดไปจะเป็นส่วนที่กล่าวถึงการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ที่จะมุ่งเน้นการป้องกันการทุจริตในกระบวนการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ผ่านเครื่องมือที่เรียกว่า “เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ”

Wisa Kiatthong